

Додаткове закріплення критеріїв оціночного поняття може відбуватися як безпосередньо в законі або підзаконному акті, так і в «попередньому» порядку – у нормативних актах МВС України. З одного боку, лінія на тлумачення оціночних понять у відомчих актах виправдує себе, оскільки сприяє однаковому правозастосуванню. З іншого боку, не можна не бачити, що розкриття у відомчому порядку додаткових ознак ряду оціночних понять, що мають принципове значення для з'ясування обов'язків громадян, і законного, обґрунтованого застосування заходів адміністративного примусу не завжди може бути кваліфіковано як авторитетне, проведене на належному рівні.

Висновки. Підводячи підсумки, необхідно зазначити, що своєрідною формою удосконалення оціночних понять можна вважати випадки, коли в інтересах більш повного втілення в життя принципу законності, нормотворчий орган йде на повну відмову від використання оціночних понять при формулюванні основ застосування того або іншого виду адміністративного стягнення. Слід зазначити, що відмова від використання в тих або інших випадках оціночних категорій – найбільше радикальний шлях, який виправданий тоді, коли негативні моменти процесу застосування відповідного оціночного поняття не можуть бути нейтралізовані яким-небудь іншим засобом.

З метою його недопущення законодавець може піти на звуження меж розсуду, які закріплені оціночними поняттями. Вирішити цю проблему можна двома шляхами: або сформулювати перелік (приблизний чи повний) фактів, відношень, дій, що підпадають під те чи інше поняття, або більш конкретний і повний виклад критеріїв їх оцінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вильнянский С. И. Применение норм советского права. *Ученые записки Харьковского юридического института*. Х., 1956. Вып. 7. С.12-17.
2. Жеребкин В. Е. Оценочные понятия праван. Харьков. 1976. 231 с.
3. Жеребкин В. Е. Логический анализ понятий права. К. 1976. 215 с.
4. Колпаков В. К. Адміністративне право України: Підручник. / В. К. Колпаков. К.: Юрінком Інтер, 1999. 736 с.
5. Коренев А. П. Нормы административного права и их применение. М.: Юрид. лит., 1978. 265 с.
6. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Ред. кол.: Ю. С. Шемчушенко (гол. ред. кол.) та ін. К.: Укр. енцикл. 2002. 720 с.

REFERENCES:

1. Vilnyansky, S. I. (1956). *Primeneniye norm sovetskogo prava*. [Application of the norms of Soviet law]. Scientific notes of the Kharkov Law Institute. Issue. 7. P.12-17. [in Ukrainian].
2. Zherebkin, V. E. (1976). *Otsenochnyye ponyatiya prav* [Estimated concepts of law]. Kharkov. 1976. 231 p. [in Ukrainian].
3. Zherebkin, V. E. (1976). *Logicheskyy analiz ponyaty prava*. [Logical analysis of the concepts of law]. K. 1976. 215 p. [in Ukrainian].
4. Kolpakov, V. K. (1999) *Administrativnoye pravo Ukrainy* [Administrative Law of Ukraine: Textbook]. K. : Jurinkom Inter, 736 p. [in Ukrainian].
5. Korenev, A. P. (1978). *Normy administrativnogo prava i ikh primeneniye*. [Norms of administrative law and their application]. M.: Yurid. lit., 265 p. [in Russian].
6. *Yurydychna entsyklopediya* [Legal Encyclopedia: In 6 vols.]. / Red. kol.: YU. S. Shemchushenko (hol. red. kol.) ta in. K. : Ukr. entsykl. 2002. 720 s. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 21.12.2019

УДК 351.74

Рудниченко Світлана Миколаївна
доцент кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу
Херсонського факультету Одеського
державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук
e-mail: srudnychenko1977@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-5259-9682>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Адміністративне право- це специфічна галузь права. Вона охоплює більшу частину правового поля та має більше точок дотику із кожним громадянином нашої держави. Адже ми постійно живемо та співвідносимося із державними органами у площині адміністративного права. А сучасне вітчизняне суспільство корінним чином відрізняється від попередніх епох, оскільки основною цінністю визнає саме Людину, її життя, здоров'я, честь, гідність, недоторканність та інші права, свободи й законні інтереси невіддільних фізичних і юридичних осіб. Для ефективного забезпечення прав людини в сфері адміністративного права функціонують правоохоронні органи – правоохоронні органи, які покликані мають здійснювати захист громадян від

Випуск 7. Спецвипуск. 2019

найбільш значних видів небезпеки. Європейська інтеграція України зобов'язує нашу державу забезпечити ефективне функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав і свобод людини і громадянина, їх ефективний захист.

Ключові слова: права людини, інтеграція, національна поліція, адміністративне право, проблеми адміністративного права.

Rudnychenko S. CURRENT PROBLEMS OF ADMINISTRATIVE LAW

Modern domestic society is fundamentally different from previous eras in that it recognizes the main value of the Person, his life, health, honor, dignity, inviolability and other rights, freedoms and legitimate interests of non-governmental individuals and legal entities. In order to ensure these virtues, there is an objectively functioning public apparatus, the pinnacle of which, in terms of efficiency, are law enforcement agencies, which should protect citizens from the most significant types of danger. Law enforcement activities of the state are a leading guarantee of the principle of rule of law and are implemented through a system of law enforcement agencies, which are directly entrusted with the functions of ensuring the rights and freedoms of the person and citizen from the greatest types of danger, protection of public order; prevention, detection, disclosure and termination of offenses; provision of administrative services. The European integration of Ukraine obliges our country to ensure the effective functioning of institutions that will guarantee the rule of law, respect for the rights and freedoms of man and the public, and their effective protection. One of these tasks is to create the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a civilian body of the European model.

Key words: human rights, integration, national police, administrative law, problems of administrative law.

Постановка проблеми. Інтеграція до європейських інституцій відкриває Україні шлях до більш широкої участі в структурах міжнародної безпеки, забезпечує можливість спільних дій України та ЄС щодо боротьби зі злочинністю. У цьому контексті ефективна та цілеспрямована діяльність Міністерства внутрішніх справ із розгалуженою системою представників МВС за кордоном стає важливим чинником стабільності й безпеки. Зважаючи на викладене, МВС упродовж 2014-2015 років ужито низку заходів щодо реформування органів внутрішніх справ України на органи Національної поліції України [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дуже багато вітчизняних вчених досліджують це питання. Деякі з них: В. Авер'янов, І. Арістова, О. Бандурка, В. Басс, В. Бевзенко, О. Безпалова, Ю. Битяк, Л. Біла-Тіунова, В. Білоус, І. Бородін, В. Галуцько, В. Гарашук, Ю. Гаруст, І. Голосніченко, С. Гончарук, І. Гриценко, Т. Гуржій, С. Гусаров, В. Гусласький, В. Демченко, О. Джафарова, Є. Додін, М. Дорогих, А. Єлістратов, В. Заросило, А. Іванишук, Р. Калужний, В. Ковальська, А. Комзюк, С. Ківалов, В. Коваленко. Але через постійні зміни в суспільному житті та недосконалості законодавства, питання і по сьогодні залишається актуальним.

Виклад основного матеріалу дослідження. У ст. 8 Закону України «Про основи національної безпеки України» реформування правоохоронної системи визначається як один з основних напрямів державної політики з питань національної безпеки України. Саме тут вказується, що «... реформування проводиться з метою підвищення ефективності її діяльності ...» [2]. Основними напрямками в роботі поліції є адміністративна й судова діяльність. Судова діяльність полягає в сприянні слідчому судді під час установа порушень норм кримінального законодавства, у збиранні необхідних доказів за його дорученнями, розшуку осіб, які вчинили злочини, і передаванні їх судовому слідчому. Незважаючи на свою назву, слідчий суддя за сутністю виконуваних ним у процесі функцій є слідчим.

Перевагою наявної у Франції організації слідчого апарату є самостійність слідчих суддів, підкорення їх лише закону, відсутність стороннього втручання в розслідування кримінальних справ. Певними повноваженнями під час розслідування злочинів наділений суддя зі свобод і ув'язнень. Контролює діяльність слідчих суддів слідчий орган, у роботі якого беруть участь судді апеляційного суду. Їхній процесуальний статус характеризується такими основними суттєвими ознаками: суддя діє в складі суду та призначається і звільняється з посади Президентом за поданням Міністра юстиції; рішення слідчий суддя приймає самостійно, крім взяття під варту; проводить слідчі дії, але позбавлений права порушувати кримінальну справу, пред'являти особі обвинувачення, складати обвинувальний акт після закінчення розслідування.

Слідчий суддя відповідно до закону здійснює всі слідчі дії, які вважає необхідними для встановлення істини. Також слідчий суддя забезпечує обвинуваченому реалізацію його права на захист. Суддя може дати доручення посадовим особам судової поліції провести необхідні слідчі дії, проте вони не можуть проводити допити обвинуваченого та ставки віч-на-віч.

Усі дії слідчого судді можуть бути оскаржені. Прокурор не наділений правом давати слідчому судді вказівки, обов'язкові для виконання, скасовувати його рішення. Слідчий суддя має право самостійно накладати значні штрафи на осіб, які неналежним чином виконують процесуальні обов'язки [3]. У своїй діяльності Міністерство має керуватися положеннями Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, що визначає якісно новий формат відносин з ЄС на принципах «політичної асоціації та економічної інтеграції» та є стратегічним орієнтиром системних реформ в Україні й перебудови системи правоохоронних органів зокрема [4].

Правоохоронна сфера в усі часи була однією з умов формування правової держави. Вона є гарантом створення чіткого механізму контролю за правопорядком і законністю в суспільстві. Європейізація суспільства, прагнення інтеграції в європейський простір, захист прав, свобод громадян, демократизація зумовлюють необхідність побудови якісно нової моделі правоохоронних органів, які відіграють визначальну роль у захисті прав і свобод людини та громадянина. Поширеність корупції в усіх ешелонах влади, зокрема і в самій правоохоронній сфері, свідчить про недосконалість і неефективність функціонування цих органів. «Телефонне право», лобювання

інтересів, порушення Європейської конвенції з прав людини, низький професійний рівень вимагають негайної розробки державної політики щодо реформування, удосконалення та оптимізації правоохоронних органів, зокрема органів внутрішніх справ.

Потреба реформування правоохоронної системи закріплена на законодавчому рівні. Відповідно до ст. 8 Закону України «Про основи національної безпеки України» «реформування правоохоронної системи з метою підвищення ефективності її діяльності на основі оптимізації структури, підвищення рівня координації діяльності правоохоронних органів, покращення їх фінансового, матеріально-технічного, організаційно-правового і кадрового забезпечення» є одним з основних напрямків державної політики з питань національної безпеки України у сфері державної безпеки [5].

У багатьох міжнародних актах перелік основних принципів неоднаковий, але збігається в найбільш авторитетних універсальних актах, якими є Статут ООН і прийнята Генеральною Асамблеєю Декларація про принципи міжнародного права 1970 року. У цих документах перераховані такі принципи: незастосування сили або загрози сили; мирного розгляду суперечок; співробітництва; рівноправ'я; суверенної рівності держав тощо. Водночас до принципів, які висуваються до працівників поліції, слід віднести як основний принцип законності [6].

Підвищення рівня взаємодії та співпраці органів внутрішніх справ і громадськості необхідно визначити як основне завдання захисту прав і свобод людини. Ця взаємодія має насамперед соціальний характер, а її основою є партнерські взаємовідносини між людьми. Основною причиною виникнення проблем забезпечення прав і свобод людини та громадянина є неефективне налагодження комунікацій або неналежне розуміння поставлених завдань. У деяких випадках до цього призводить небажання співпрацювати для налагодження порозуміння [7].

В Україні визнається і діє принцип верховенства права. Водночас на сьогодні система правосуддя не виконує поставлені перед нею завдання на належному рівні. Основними чинниками такої ситуації визначено низький рівень правової культури та правової свідомості суспільства; поширеність корупційних явищ у сфері правосуддя. Функціонування прокуратури та кримінальної юстиції як суміжних правових інститутів також має свої недоліки, зокрема недостатній рівень функціональної незалежності та добросовісності, потребу в більш розвинених інструментах управління, значно жорсткі етичні вимоги й дисциплінарні правила; недостатньо розвинені інструменти внутрішнього та зовнішнього контролю в рамках боротьби з корупцією; перешкоди для структурної автономії слідчих органів; недостатній рівень формальних і практичних каналів комунікації (зокрема мереж обміну даними) між виконавчими органами та прокуратурою, а також між органами державної влади та європейськими й міжнародними партнерами; відсутність належної IT-інфраструктури та можливостей використання інформаційних систем і системи електронного правосуддя; недостатній рівень дотримання принципу змагальності в кримінальному провадженні, відсутність професійної відповідальності за порушення прав людини й ігнорування принципу змагальності; розбіжності між новими процесуальними повноваженнями та реальними інституційними функціями суб'єктів досудового та судового етапів слідства; непослідовне застосування процесуальних норм прокуратурою; відсутність індивідуалізованого, заснованого на доказах підходу до попередження злочинів, реабілітації та ресоціалізації; обмежене застосування альтернативних видів покарання та відсутність позитивного досвіду; відсутність належної динаміки в наблизенні до стандартів Європейського Союзу [8].

Відповідно до ст. 38 Конституції України громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами [9]. Прикладами такої участі громадян стали включення представників громадськості до складу атестаційних комісій, запрошення їх до участі в роботі колегій. Зазначеним заходам сприяло формування при МВС України та обласних управліннях громадських рад із питань забезпечення прав людини, створення Управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності органів національної поліції, що істотним чином вплинуло на рівень довіри суспільства до поліції та розширення і зміцнення таких відносин у майбутньому.

Відомчий контроль за забезпеченням прав і свобод громадян в адміністративній діяльності поліції є одним із видів контролю як функції управління і становить діяльність зі спостереження, аналізу й перевірки об'єктів контролю (органів та підрозділів міліції, працівників міліції), що спрямована на запобігання, виявлення та припинення дій, що суперечать установленим законодавством України та міжнародними правовими актами нормам правилам і стандартам у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина. Основними критеріями оцінювання ефективності цього контролю є: наявність внутрішніх нормативних документів, які регулюють здійснення відомчого контролю, закріплення відповідальних за його здійснення осіб та визначення для них кола обов'язків, які мають передбачати повноту і комплексність контрольних заходів; дієвість відомчого контролю, зокрема щодо недопущення, вчасного виявлення і виправлення відхилень від установлених правових норм або перешкодження виникненню таких відхилень, визначення резервів для підвищення ефективності функціонування досліджуваних процесів діяльності; ефективність механізму інформування керівництва про результати відомчого контролю, надання практичних рекомендацій щодо вдосконалення досліджуваних процесів діяльності та своєчасності адекватного зворотного реагування; стан практичного впровадження результатів відомчого контролю за забезпеченням прав і свобод громадян в адміністративній діяльності міліції [10].

Підвищення рівня «прозорості» та підзвітності громадянському суспільству, створення громадських рад, налагодження співпраці з громадськими та міжнародними організаціями виявили неготовність керівників підрозділів активно і всебічно співпрацювати з громадськістю. Головною причиною є нерозуміння керівництвом суті громадського контролю за діями органів влади та важливості співпраці з правозахисною спільнотою. Піддається критиці й діяльність органів внутрішніх справ у зв'язку з корупційними зловживаннями при наданні адміністративних послуг. Не розв'язана повною мірою на законодавчому рівні проблема зняття та зберігання біометричних даних громадян, кваліфікованого розгляду звернень громадян. Потребують удосконалення

організаційно-правові заходи та координація діяльності з протидії торгівлі людьми в Україні [11].

Основою реформування правоохоронних органів України є людиноцентристська ідеологія адміністративного права, сформована професором В. Авер'яновим, та європейські прагнення Українського народу, ідеологія, згідно з якою держава має, умовно кажучи, «служити» інтересам громадян (тобто діяти на благо людини) – шляхом усебічного забезпечення пріоритету її прав, свобод і законних інтересів у сфері діяльності публічної адміністрації. Цей крок цілком відповідає загальній тенденції сучасного розвитку державно-правової науки та практики, відповідно до якої сьогодні відбувається своєрідний «людиноцентристський поворот» вітчизняного праводержавознавства [12].

Окремим напрямком діяльності є розроблення алгоритму дій під час охорони мирних зібрань із метою забезпечення права громадян на свободу слова, вираження поглядів і переконань. У поліцейських підрозділах має бути запроваджено спеціальне навчання персоналу з метою забезпечення прав людини під час службової діяльності. Випадки застосування сили та фізичного примусу під час таких заходів мають бути чітко регламентовані нормативними приписами, у переважній більшості – санкціоновані й ретельно розглянуті керівництвом поліції разом з іншими органами, що контролюють діяльність поліції, з обов'язковою участю громадськості. Узагалі кажучи, парламент мав би ухвалити Закон про свободу мирних зібрань, в якому передбачити всі дії поліції в ситуаціях, які виникають під час мирних зібрань [13]. Одним способом вирішення недосконалості законодавства, що регламентує повноваження правоохоронних органів у сфері забезпечення особистих прав людини, є своєчасна ротація застарілих правових актів на більш досконалі й ефективні. Удосконаленню підлягають не тільки закони, а й відомчі нормативно-правові акти, особливо органів національної поліції. Їх головне призначення полягає в тому, що вони мають установлювати не повноваження окремих структурних підрозділів, а здійснювати розподіл загальної компетенції в сфері забезпечення конституційних особистих прав людини, яка вже визначена вищими за юридичною силою правовими актами, між підрозділами національної поліції відповідно до поставлених перед ними завдань, а також враховуючи сили та засоби, якими вони володіють.

Таким чином, можемо зробити висновки, що сфера адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України як системи еволюційних і революційних правотворчих заходів в умовах сучасних викликів побудована на людиноцентристській теорії адміністративного права та виконанні міжнародних зобов'язань України перед Європейською Спільнотою щодо утвердження принципу верховенства права та поваги до прав людини й основоположних свобод.

Вітчизняними науковцями сформовано, що напрямками вдосконалення законодавства у сфері адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини і свобод у правоохоронних органах є такі: упровадити у практичну діяльність національної поліції системи фіксації безпеки дорожнього руху за допомогою автоматизованих систем, прийняти проекти законів «Про місцеву поліцію», «Про службу фінансових розслідувань України», «Про злочинів закону», установити адміністративну відповідальність за порушення прав і законних інтересів осіб у місцях позбавлення волі, що дасть можливість підвищити ефективність забезпечення дотримання прав людини і свобод у сфері громадського порядку, ведення бізнесу та в місцях відбуксування покарання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Длігач А. Інтеграційне середовище України. одно- та багатовекторність інтеграційного розвитку. URL: <http://pandia.ru/text/78/168/3404.php>
2. Про національну безпеку України: Закон України вид 21.06.2018 № 2469-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
3. Авер'янов В. Б. Нові риси предмета українського адміністративного права. *Журнал Персонал*. № 4. 2005. С.76 - 81.
4. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Урядовий портал. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248387631
5. Братель С.Г. Шляхи реформування правоохоронної системи України. Роль правоохоронних органів у формуванні правової держави в умовах євроінтеграції України URL: <https://shortest.link/33Fc>
6. Коруля І.В. Роль правоохоронних органів у формуванні правової держави в умовах євроінтеграції України: матеріали Всеукр. підсумк. наук.-практ. конф. URL: <https://shortest.link/3cV6>
7. Волинка К. Проблема збереження прав і свобод особи в Україні. *Людина і політика*. 2000. No 1. С. 64–68.
8. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>.
9. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
10. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ. Центр учбової літератури, 2009. 424 с.
11. Лазур Я.В. Забезпечення прав і свобод громадян в сфері публічного управління. автореф. дис ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ. 2011. 41 с.
12. Авер'янов В.Б. Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту. монографія Дніпропетровськ. Дніпроп. держ. ун-т внутр. Справ. Ліра ЛТД. 2008. 588 с.

13. Захаров Є. Реформування органів внутрішніх справ та права людини URI . <http://khp.org/index.php?id=1488907079>.

REFERENCES:

1. Dliach, A. Intehratsiine seredovyshe Ukrainy. odno- ta bahatovektornist intehratsiinoho rozvytku. [Integration center of Ukraine. one rich vector of integration development]. Retrieved from: <http://pandia.ru/text/78/168/3404.php> [in Russian]
2. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy. (2018, June 21) [On the national security of Ukraine]. Zakon Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>. [in Ukrainian].
3. Averianov, V. B. (2005). Novi rysy predmeta ukrainskoho administratyvnoho prava. [New features of the subject of Ukrainian administrative law]. *Zhurnal Personal*, № 4. 76 - 81. [in Ukrainian].
4. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom. (2014, June 27). [Association Agreement between Ukraine and the European Union]. Uriadovi portal. Retrieved from: http://www.kmu.gov.ua/sonrol/rublish/artisle?art_id=248387631 [in Ukrainian].
5. Bratel, S.H. (2015). Shliakhy reformuvannia pravookhoronnoi systemy Ukrainy. Rol pravookhoronnykh orhaniv u formuvanni pravovoi derzhavy v umovakh yevrointehratsii Ukrainy. [Ways to reform the law enforcement system of Ukraine. The role of law enforcement agencies in the formation of the rule of law in the context of Ukraines European integration]. Retrieved from: <https://shortest.link/33Fc>. [in Ukrainian].
6. Korulia, I.V. (2015). Rol pravookhoronnykh orhaniv u formuvanni pravovoi derzhavy v umovakh yevrointehratsii Ukrainy. [The role of law enforcement agencies in the formation of the rule of law in the context of Ukraines European integration]. Retrieved from: <https://shortest.link/3cV6> [in Ukrainian].
7. Volynka, K. (2000). Problema zberezhenia prav i svobod osoby v Ukraini. [The problem of preserving the rights and freedoms of the individual in Ukraine]. [in Ukrainian].
8. Pro uchast hromadian v okhoroni hromadskoho poriadku i derzhavnogo kordonu. (2000, June 22). [On the participation of citizens in the protection of public order and the state border]. Zakon Ukrainy Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>. [in Ukrainian].
9. Konstytutsiia Ukrainy. (1996, June 28). [Constitution of Ukraine]. Zakon Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. [in Ukrainian].
10. Hutsalenko, L. V. (2009). Derzhavnyi finansovyi kontrol. [State financial control]. 424. [in Ukrainian].
11. Lazur, Ya.V. (2011). Zabezpechennia prav i svobod hromadian v sferi publichnogo upravlinnia. [Ensuring the rights and freedoms of citizens in the field of public administration]. avtoref. dys ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07. 41. [in Ukrainian].
12. Averianov, V.B. (2008). Prava hromadian u sferi vykonavchoi vlady: administratyvno-pravove zabezpechennia realizatsii ta zakhystu. [Citizens rights in the sphere of executive power: administrative and legal support of implementation and protection]. monohrafiia 588. [in Ukrainian].
13. Zakharov, Ye. (2017). Reformuvannia orhaniv vnutrishnikh sprav ta prava liudyny. [Reforming law enforcement agencies and human rights]. Retrieved from: <http://khr.org/index.rhr?id=1488907079> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 21.12.2019

УДК 342.9

Черкаський Руслан Анатолійович,
кандидат наук з державного управління
<https://orcid.org/0000-0003-1206-7774>

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ У МИТНІЙ СФЕРІ

Акцентовано увагу на тому, що теоретико-юридичні джерела пропонують велику кількість інтерпретацій поняття «протидія злочинності», які варіюються від соціально орієнтованих позицій, до комплексних, в яких ця категорія охарактеризована як система заходів економічного, політичного та іншого характеру. В багатьох дефініціях вчені допускають досить суттєву помилку, вказуючи про повне або часткове співвідношення протидії із запобіганням. Підкреслено, що саме внаслідок цього існує проблема «перенасиченості» наукової літератури трактуваннями, які наділяють категорію протидії різними векторами реалізації, багато з яких їй не притаманні.

Доведено, що протидія злочинності має не соціальну, а практично-правову орієнтацію, яка передбачає роботу з особами, які причетні до злочинної діяльності та її результатами, що, в свою чергу, дає місце для використання державного примусу.

Констатовано, що згідно із широким розумінням, протидія злочинності – це діяльність уповноважених законодавством України суб'єктів, яка спрямована на припинення, боротьбу із злочинами, викриття осіб, які причетні до їх вчинення, забезпечення притягнення останніх до встановленої законом юридичної відповідальності, а також відновлення порушених

Випуск 7. Спецвипуск. 2019